

Svar lämnat av**Famna**Lars Pettersson, Generalsekreterare
Box 16355, 103 26 Stockholm**Remiss**

Remissvar lämnas i kolumnen *Tillstyrkes term* och *Tillstyrkes def(inition)* och eventuella synpunkter skrivs i kolumnen *Synpunkter*.

Terminologiska skrivregler

- En term skrivs normalt i grundform, dvs. ental och obestämd form för substantiv, oböjd form för adjektiv och infinitivform för verb.
- Termen skrivs med liten begynnelsebokstav, utom när den alltid annars skrivs med stor bokstav (t.ex. om den inleds med ett egennamn).
- En definition bör kunna bytas ut mot termen i löpande text och skrivs därför med liten begynnelsebokstav och avslutas utan punkt.
- Inledande bestämd eller obestämd artikel bör undvikas, om det inte finns särskilda skäl att använda det.

För mer information se [Socialstyrelsens handledning för arbete med begrepp och termer](#).

Begreppen redovisas i Socialstyrelsens terminologimall som är i tabellform med följande fält:

- Fältet *term* innehåller termen för begreppet i fråga.
- Fältet *definition* innehåller **begreppets** definition. Definitionen beskriver innebörden av begreppet och ska vara oberoende av hur en verksamhet är organiserad eller vilka ekonomiska ersättningsystem man arbetar med. En definition bör kunna bytas ut mot termen i löpande text och skrivs därför med liten begynnelsebokstav och avslutas utan punkt. **Definitionen inleds med det överordnade begreppet.**
- Fältet *kommentar och användningsområde* innehåller eventuell information om hur och i vilket sammanhang begreppet kan användas.
- Fältet *synonym* innehåller information om eventuell synonym och avrådd term.
- Fältet *källa* anger ursprunget till definitionen. Om källfältet är tomt betyder det att det inte finns någon skriftlig källa, resultatet har arbetats fram av arbetsgruppen.

Synpunkter på förslag ska vara Socialstyrelsen tillhanda senast torsdagen den 21 april 2011.

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
livshotande tillstånd	tillstånd på grund av sjukdom eller skada som medför fara för en persons liv					x			Tveksam till förklaringen. Bör utgå. Förklara i stället Obotbar sjukdom/tillstånd
livsuppehållande behandling	behandling som ges vid livshotande tillstånd för att stödja livsnödvändiga funktioner som en patient inte själv kan upprätthålla	Exempel på livsnödvändiga funktioner är andning, cirkulation och födo- och vätskeintag.			x		x		

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
palliativ vård	hälsa- och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med livshotande tillstånd	<p>Den palliativa vården omfattar även patientens närstående som erbjuds ett organiserat stöd.</p> <p>Palliativ vård förebygger och lindrar lidande genom tidig upptäckt, noggrann analys och behandling av fysiska, psykiska, sociala och existentiella problem.</p> <p>Vid palliativ vård behöver patienten eller dennas närstående ofta bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) som t.ex. hemtjänst, avlösning, dagverksamhet, korttidsboende eller särskilt boende, eller insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som t.ex. personlig assistans.</p> <p>Palliativ vård bygger på ett palliativt förhållningssätt som kännetecknas av en helhetssyn på människan, att bekräfta livet och betrakta döendet som en naturlig process.</p> <p>Jfr palliativt förhållningssätt, palliativ vård i livets slutskede</p>			x			x	Livshotande sjukdom helt fel, bör bytas ut mot obotbar sjukdom/tillstånd

2011-03-11

Termlista samt svarsmall - palliativ vård

Dnr 6.8-2259/2011

4

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
palliativ vård i livets slutskede	Se kommentar.	<p>Palliativ vård i livets slutskede avser den palliativa vård som ges efter brytpunkten under patientens sista minuter, timmar, dagar, veckor eller månader i livet. I samband med palliativ vård i livets slutskede är vårdens huvudsakliga mål att vara lindrande med inriktning på att främja livskvalitet.</p> <p>Jfr palliativ vård, döendefas, brytpunkt</p>			x		x		

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
palliativt förhållningssätt	förhållningssätt som kännetecknas av en helhetssyn på människan, att bekräfta livet och betrakta döendet som en naturlig process	<p>Den helhetssyn som kännetecknar det palliativa förhållningssättet beaktar fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov.</p> <p>Det palliativa förhållningssättet ska genomsyra alla insatser inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten då behov av palliativ vård föreligger.</p> <p>Det palliativa förhållningssättet innebär i praktiken att alla insatser ska föregås av en avvägning av för- och nackdelar för patienten utifrån en professionell helhetsbedömning av patientens tillstånd och patientens önskemål.</p> <p>Se även <i>EACP White paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1, 5.1 Palliative care approach.</i></p>			x		x		
palliativ insats	insats med syftet att lindra symtom i samband med livshotande tillstånd	Palliativa insatser görs utifrån det palliativa förhållningssättet.	palliativ åtgärd		x			x	Livshotande sjukdom helt fel, bör bytas ut mot obotbar sjukdom

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
sedering	behandling med lugnande eller sövande läkemedel				x		x		
palliativ sedering	sedering som innebär avsiktlig påverkan av vakenhetsgraden hos en patient i livets slutskede i syfte att uppnå lindring vid outhärdliga symtom	<p>Palliativ sedering används om patienten har outhärdliga symtom som inte kan lindras med andra metoder.</p> <p>Palliativ sedering åstadkoms genom att patienten får kontinuerlig tillförsel av läkemedel som framkallar sådan sänkning av vakenhetsgraden att patienten inte längre uppfattar outhärdliga symtom.</p> <p>Palliativ sedering är inte detsamma som narkos.</p>			x		x		
terminalvård	Avrådd term.	Se även <i>EACP White paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1, 3.5 Terminal care.</i>				x	x		
basal palliativ vård	Avrådd term. Se allmän palliativ vård.					x	x		
avancerad palliativ vård	Avrådd term. Se specialiserad palliativ vård.					x	x		

2011-03-11

Termlista samt svarsmall - palliativ vård

Dnr 6.8-2259/2011

7

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
döendefas	det skede när patientens livsviktiga funktioner sviktar och symtomen visar att döden är nära				x		x		
brytpunkt	(inom palliativ vård:) övergång till palliativ vård i livets slutskede när det huvudsakliga målet med vården ändras från att vara livsförlängande till att vara lindrande med inriktning på att främja livskvalitet	<p>Brytpunkten föregås av en helhetsbedömning av patientens tillstånd, som leder fram till ett medicinskt beslut om en ändring av vårdens mål och innehåll. Vid brytpunkten bör brytpunktssamtal med patienten och dennas närstående äga rum.</p> <p>Observera att uttrycket brytpunkt framför allt används inom och mellan professioner och inte är avsett för att användas i samtalet med patienten och dennas närstående.</p> <p>Jfr brytpunktssamtal, palliativ vård i livets slutskede</p>			x		x		

2011-03-11

Termlista samt svarsmall - palliativ vård

Dnr 6.8-2259/2011

8

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
brytpunktssamtal	informerande samtal mellan ansvarig läkare och patient om det medicinska beslutet att övergå till palliativ vård i livets slutskede	<p>Det är vanligt att läkaren har flera samtal med patientens och dennas närstående i samband med övergången till palliativ vård i livets slutskede, där innehållet i den fortsatta vården diskuteras.</p> <p>Patientens närstående och personal i teamet bör delta i brytpunktssamtalet. Brytpunktssamtalet dokumenteras i den medicinska journalen.</p> <p>Observera att uttrycket brytpunkt framför allt används inom och mellan professioner och inte är avsett för att användas i samtalet med patienten och dennas närstående.</p> <p>Jfr brytpunkt, palliativ vård i livets slutskede</p>			x		x		

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
efterlevande-samtal	samtal mellan vård- och omsorgspersonal och patientens närstående en tid efter dödsfallet för att fånga upp och förebygga ohälsa hos närstående samt ta till vara synpunkter på den palliativa vården	Palliativ vård slutar inte i och med dödsfallet, utan inbegriper visst organiserat stöd till sörjande för att hantera sin situation även efter dödsfallet.			x		x		
allmän palliativ vård	Se kommentar.	Allmän palliativ vård avser all den palliativ vård som inte är specialiserad palliativ vård. <i>Se även EACP White paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1, 5.2 General palliative care.</i>	Avrådd term för detta begrepp är basal palliativ vård.		x		x		

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
specialiserad palliativ vård	palliativ vård som ges till patienter med komplexa symtom eller vars livssituation medför särskilda behov och som utförs av ett multiprofessionellt team med interdisciplinärt arbetssätt och med särskild kompetens i palliativ vård	<p>Patienten kan få specialiserad palliativ vård inom en specialiserad palliativ verksamhet, eller inom en verksamhet som bedriver allmän palliativ vård med stöd från ett palliativt konsultteam.</p> <p>Se även <i>EACP White paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1, 5.3 Specialist palliative care.</i></p> <p>Jfr specialiserad palliativ verksamhet, palliativt konsultteam</p>	Avrådd term för detta begrepp är avancerad palliativ vård.		x		x		
specialiserad palliativ verksamhet	verksamhet som erbjuder specialiserad palliativ vård	<p>En specialiserad palliativ verksamhet kan tillhandahålla palliativa konsultinsatser.</p> <p>Jfr palliativt konsultteam, specialiserad palliativ vård</p>			x		x		
multiprofessionellt team	(inom vård och omsorg:) grupp av samverkande-vård- och omsorgspersonal med olika professioner och kompetenser	Se även <i>EACP White paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1, 4.8 Multiprofessional and interdisciplinary approach.</i>			x		x		

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	nej	ja	nej	
palliativt konsultteam	multiprofessionellt konsultteam med interdisciplinärt arbetssätt som utgår från en specialiserad palliativ verksamhet	<p>Konsulten har inget eget patientansvar, utan patienten har alltid en annan ansvarig läkare.</p> <p>Konsultteamet tillhandahåller rådgivning, handledning och utbildning till personalen, och kan även utföra vissa palliativa insatser gentemot patient och närstående efter överenskommelse med den ansvariga personalen.</p> <p>Jfr specialiserad palliativ verksamhet, specialiserad palliativ vård</p>	palliativt rådgivningsteam		x		x		